

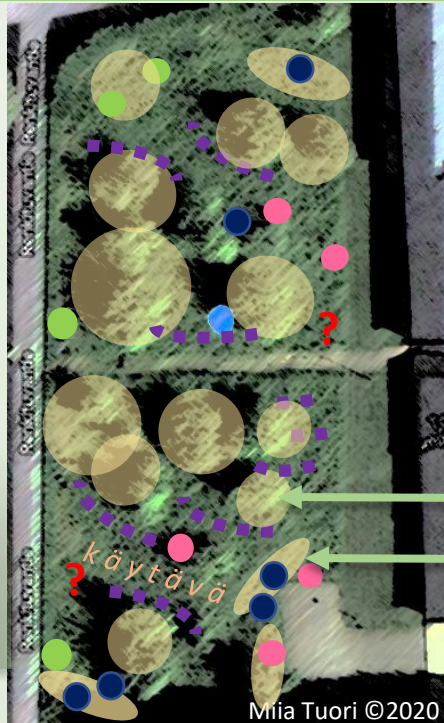

Kuva 1 Omenatarhan sijainti

MUSTIALAN VANHAN OMENATARHAN SUUNNITELMA

LOHKON PIIRTEITÄ:

- perustettu 1950-luvulla kauppapuutarhaksi, joka muutetaan syötävän metsäpuutarhan muotoon.
- Aiemmat perinnepuut hävinneet sotien aikana.
- säilyneet omenalajikkeet ovat pitkälti kelta-, puna- ja ananaskaneleita, pääosin siemenistä kasvatettuja.
- Seudun pohjamaa savea, pintamaa karkeaa hietaa (KHT). Itse lohko kosteaa puutarhamaata.
- valoisa ja paahteinen tontti, jota ympäröi korkea kuusiaita ja muutama opiskelija-asuntola itäisivulla.
- kenttäkerros lähinnä nurmipohjainen.
- Tontin länsilaidalla mehiläistarhoja.

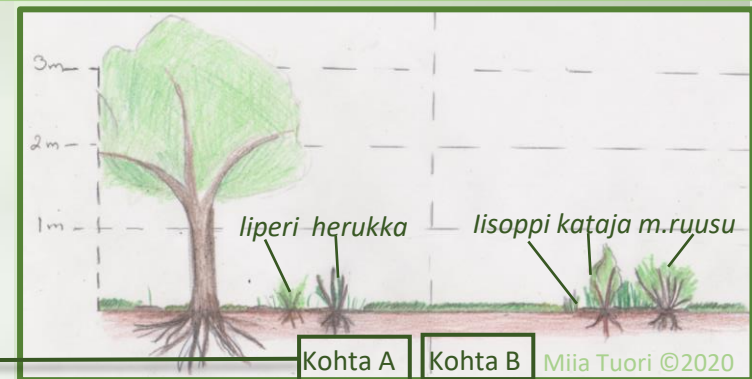

Kuva 2 Karttatiedot ©2020

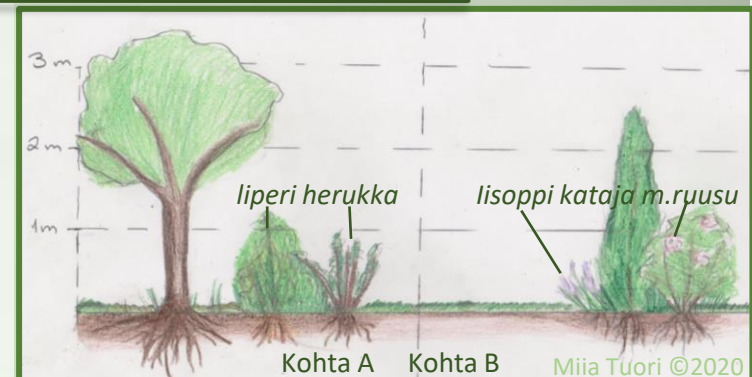
- kataja/marjasinikuusama (*Juniperus communis/ Lonicera caerulea var. kamtschatica*)
- Herukkapensaat (*Ribes nigrum & rubrum*)
- mustialanruusu (*Rosa 'Minette'*) lisäys?
- Pähkinäpensas (*Coryllus avellana*)
- syötäviä yrtejä omenapuiden lähelle/alle
- ? Lisätty omenapuu Mustialan omista lajikkeista

© 2020 Miia Tuori

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kuva 3 Istutusprofiili 0-1 vuotta

Kuva 4 Istutusprofiili 2-5 vuotta

SYÖTÄVÄN METSÄPUUTARHAN HOITO:

- 0. vuosi**= vanhojen omenapuiden hoitoleikkaukset & tuennat, nurmen kalkitus & lannoitus.
- 1.vuosi**= istutusalueiden perustamiset (yrteille kohopenkit), lannoitukset (laiha komposti), herukkapensaiden ym. kasvien istuttamiset/kylvöt, katajien tukeminen, runkosuojaukset, kitkennät.
- 2.->** Kalkitukset, hoitoleikkaukset, marjapensaiden verkkosuoijat, kitkennät, suojausten tarkistus ym., kasvutukien poisto/pidentäminen, tulevaisuudessa omenantaimia lisää -> niiden suojaaminen ja tukeminen, viherlannoitekasvien hyödyntäminen.

TAVOITTEET:

- Mustialan omien vanhojen kantojen säilyttäminen (mm. herukat, omenapuut, mustialanruusu).
- monimuotoisuuden ja ekologisten palveluiden lisääminen ja turvaaminen.
- helppohoitoinen, työkoneille kulkutilaa. Omenapuista ja muusta kasvillisuudesta pyöreitä kokonaisuuksia, jotka sallivat liikkumistilan.
- syötävä metsäpuutarha, josta iloa opiskelijoille ja vierailijoille.

SYÖTÄVIÄ YRTTEJÄ VILJELTÄVÄKSI:

Kokeile esim:

- salaattivuonankaali, *Valerianella locusta*, kork. 5-20 cm., kylv. heinä-elo
- iisoppi, *Hysopus officinalis*, kork. 40-50 cm, kylv. syksyllä
- liperi, *Levisticum officinale*, kork. 1-2 m, monivuotinen, kylv. loppukesästä
- tarhamaltsa, *Artiplex hortensis*, kork. 30-45 cm, kylvö loppukesästä, sopii viherlannoitukseen.
- nokkonen, *Urtica dioica*, kork. 1- 1,8 m, kylvö elo-syys, myös viherlannoite.
- Rohtoraunioyrtti, *Symphytum officinale*, kork. 50-100 cm, kylvö syksyllä tai kylmäkäsiteltävä, monivuotinen, mainio viherlannoite

Esim. tarhamaltsa leviää nopeasti, joten sitä voidaan hyödyntää hyvin luomulannoitteena

EKOLOGISET YHTEYDET

- rakennettu alue (puistoja, nurmia, kampusrakennuksia)
- metsikkölaikkuja
- pelto- ja laidunalueet
- vesistöt
- ekologinen käytävä

Kuvat © 2020 CNES/Airbus etc., Karttatiedot © 2020

- Alueella mm. fasaaneja, siilejä, lintuja, mehiläisiä, muurahaisyhdyskuntia, mahdollisesti peuroja.
- Käytävät mahdollistavat eliöstön liikkumisen (keltainen katkoviiva).
- Mosaiikkimainen maanviljely/metsä-maisema, etelämpänä pohjavesialue.

Korkeuserot;
kasvillisuus,
maaperä jne.

Suojaus tuulta ja sadantaa vastaan ym.

Maisema-arvot

Perinteet, virkistys, kulttuuri

Sadot paranevat

Omavaraisuus lisääntyy

Tautien riskit vähenevät

mm. omenarupi, omenan muumiotauti

Maaperän mikrobit & pieneliöt toimivampia

Hajotustyöt, maaperän ilmavuus, ravinteiden hyötö

MONIMUOTOISUUDEN VAALIMINEN – MIKSI?

Eri eliöstöt tarvitsevat omanlaisensa habitaatin

Esim. Pölyttäjät tarvitsevat valoisia ja aukeita reittejä.

Tuhoeläimille ja hyönteisille saalistajia

mm. Hyönteisiä syövät linnut, siilet syövät kuolleita pikkunisäkkäitä

Kasvillisuus sitoo hiiltä maahan, mutta viljely purkaa sitä. Peltometsäviljelyn ravinnekierto on suljetumpaa kuin perinteisen maanviljelyn.